

Talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2025-2027

Kunnanhallitus 26.08.2024 § 193

236/02.02.01/2024

Hallintosäännön 60 §:n mukaan kunnanhallitus hyväksyy talousarviokehityksen ja talousarvion laadintaohjeet. Toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa.

Vuonna 2023 kunnan tilinpäätös oli noin 0,19 miljoonaa euroa ylijäämäinen ja vuoden 2024 ensimmäisen osavuositiedon mukaan talousarviomuutosten jälkeen kunnan tilikauden arvioidaan olevan 2,2 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Kontiolahden kunta on investoinut merkittävästi viime vuosina. Suuri investointitaso näkyy jo nyt kasvaneiden poistojen ja velanhoitokustannusten kautta käyttötaloutta heikentävänä tekijänä. Investointitaso tulee alentaa kestäväälle tasolle, velkaantumiseen liittyvien riskien kasvun, korkotason nousun ja korkean investointitason menoja lisäävien vaikutusten rajoittamiseksi. Poistojen "huippuvuosi" tulee olemaan voimassa olevalla investointisuunnitelmalla vuonna 2024. Vuosi 2025 on poistojen osalta noin 200.000 euroa pienempi ja vuosi 2026 noin 500.000 euroa pienempi vuoteen 2024 verrattuna.

Valtionosuuslaskelmaennusteet ovat muuttuneet vuoden 2024 aikana radikaalisti. Vuosille 2025 ja 2026 tehdyt ennusteet ovat tällä hetkellä noin 3,0 M€ pienemmät mitä taloussuunnitelmakaudelle 2024-2026 oltiin arvioitu. Muutos johtuu kuntien valtionosuuksiin kohdistetuista 415 miljoonan euron lisäleikkauksista 23.11.2023.

Verotulojen ennusteet ovat myös päivittyneet. Vuosille 2025 ja 2026 tehdyt uudet ennusteet näyttävät noin 1,2 M€ lisäystä verotulokertymään verrattuna taloussuunnitelmakaudelle 2024-2026 tehtyyn ennusteeseen.

Käyttötaloussuunnitelmassa "pakollisena" lisäyksenä tulee olemaan ainakin palkankorotukset. Miten yleinen kustannusten nousu näkyy tulevina vuosina ja miten se otetaan tulevan taloussuunnitelmakauden suunnittelussa huomioon? Tässä taloudellisessa tilanteessa lähtökohtana on, että käyttötalouden menot eivät edellä mainituista palkankorotuksista huolimatta kokonaisuudessaan kasva. Talousarviovalmistelun edetessä osastojen tulee valmiiksi miettiä mahdollisia talouden sopeuttamiskeinoja. Sopeutustarve tarkentuu kunnanhallituksen 23.9.2024 antaman talousarviokehityksen yhteydessä.

Rahoituserissä korkokustannusten mahdolliset muutokset tämänhetkellä suurella lainamäärällä ovat merkittävät. Tällä hetkellä korkomarkkinoilla on rauhoittumisen merkkejä ilmassa, mutta maailman poliittiset tilanteet saattavat tehdä niihin nopeastikin muutoksia suuntaan tai toiseen. Talousarviota valmistellaan kunnissa muutosten ja epävarmuustekijöiden keskellä, minkä vuoksi tulevat vuodet tulevat olemaan taloussuunnittelun osalta haasteelliset.

Vuoden 2024 kunnallisveroprosentti on 8,4 %. Vuoden 2025 kunnallisveroprosentista tulee päätää 17. marraskuuta mennessä. Kunnallisveroprosentista päätetään prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella.

Talousarviota valmistellaan kunnissa edelleen muutosten ja epävarmuustekijöiden keskellä, minkä vuoksi tulevat vuodet tulevat olemaan taloussuunnittelun osalta haasteelliset.

Talousarvion laadintaohjeessa on huomioitu kuntastrategian sisällyttäminen taloussuunnitelmaan. Kuntastrategian toteuttamista tukevat toiminnalliset tavoitteet ja mittarit ovat osa taloussuunnitelmaa. Talousarvion toiminnalliset tavoitteet asetetaan kuntastrategian mukaisista näkökulmista

- Kestävä ja terve kuntatalous
- Loistavin asenne – Olemme haluttu työnantaja
- Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö
- Kehittyvien asumisen ja elämisen ympäristö
- Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö

Kahdelle ensimmäiselle näkökulmalle tulee asettaa 1–2 tavoitetta. Muiden näkökulmien osalta talousalueiden tulee asettaa omaan toimintaan liittyvien näkökulmien osalta 1–3 tavoitetta. Asetettavat tavoitteet kohdistuvat olennaisiin toimintoihin ja ohjaavat kehittämään toimintatapoja ja siten toiminnan tuloksellisuutta. Tavoitteiden tulee olla selkeitä, jotta niitä voidaan mitata mahdollisimman yksiselitteisillä ja konkreettisilla mittareilla sekä menetelmillä.

Liite:

- 1.) Kontiolahden kunnan talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2025–2027 laadintaohjeet

Lisätietoja: hallintopäällikkö Pasi Ruohtula p. 050 439 8005

Kunnanjohtajan ehdotus:

Kunnanhallitus päättää

- 1.) hyväksyä talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2025–2027 laadintaohjeet,

- 2.) käsitellä taloussuunnitelmakehyksen kunnanhallituksen kokouksessa 23.9.2024.

Päätös:

Kunnanhallitus päätti

- 1.) hyväksyä talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2025–2027 laadintaohjeet,

- 2.) käsitellä taloussuunnitelmakehyksen kunnanhallituksen kokouksessa 23.9.2024.